

Commissie
Geloofsbrieven

De heer E.E.F. Stevenhagen
Velddreef 293
2727 CH Zoetermeer

Plaats en datum: Den Haag, 1 februari 2013
Betreft: Klacht m.b.t. procesgang stemmingen stembureau 36 te Zoetermeer
Ons kenmerk: 2012Z19620/2013D04073
Uw kenmerk:
Uw brief van: 1 november 2012

Geachte heer Stevenhagen,

Uw brief van 1 november 2012 met klachten over de procesgang in Stembureau 36 te Zoetermeer bij de Kamerverkiezingen op 12 september 2012 is besproken in de commissie voor het onderzoek van de Geloofsbrieven.

De commissie beschouwt uw brief als een zeer nuttige illustratie van de gang van zaken in een stembureau op de avond van de verkiezingen. Tot die gang van zaken rekent de commissie zowel de bejegening van kiezers als de naleving van de voorschriften van de Kieswet.

Op beide punten meent de commissie dat uw ervaringen haar tot lering kunnen strekken.

Op het punt van de bejegening merkt de commissie op dat zakelijke bezwaren, die door een kiezer worden ingebracht, door de leden van het stembureau serieus moeten worden behandeld en, indien de betrokken kiezer dit wenst, in het proces-verbaal moeten worden opgenomen. Dat dit in uw geval kennelijk niet is gebeurd en u ook van geen enkele betrokkene een verklaring heeft gekregen, geeft de commissie aanleiding om dit punt, in samenspraak met de commissie voor Binnenlandse Zaken, te bespreken met de Kiesraad en de minister van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties. De leden van de stembureaus zouden hierover beter moeten worden geïnstrueerd.

De naleving van de zeer gedetailleerde voorschriften van de Kieswet is een zaak die al langer de aandacht van de commissie heeft. Zij heeft reeds vaker een spanning geconstateerd tussen deze voorschriften en de feitelijke gang van zaken. Doordat sinds enige jaren de telling van de stembiljetten weer handmatig plaatsvindt, is deze spanning alleen nog maar toegenomen. Uw bevindingen, geïllustreerd met foto's, bevestigen dit eens te meer voor de commissie. Zij wil daarbij het volgende opmerken. Zonder in details te treden heeft de commissie de indruk dat de gang van zaken die u op foto's heeft vastgelegd inderdaad niet in overeenstemming is met de voorschriften van de Kieswet. Anderzijds heeft de commissie waardering en begrip voor de ca. 50.000 burgers die op de verkiezingsavond, onder grote tijdsdruk, deze taak op doorgaans zeer consciëntieuze wijze uitvoeren. Zij doen dit naar beste vermogen.

Tweede Kamer der Staten-Generaal
Postbus 20018
2500 EA Den Haag

T. 070-3182211
E.

De commissie beseft echter terdege dat wettelijke voorschriften niet worden opgesteld om slechts naar beste vermogen uit te voeren. Daarom heeft de commissie besloten deze problemen ook in gesprekken met de Kiesraad en de minister van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties aan de orde te stellen teneinde voorschriften en uitvoeringsmogelijkheden met elkaar in overeenstemming te brengen.

De commissie hoopt dat u er mee kunt instemmen dat uw klacht hiermee vóórhands voldoende effect heeft. De uitslag van de verkiezingen van 12 september 2012 is immers onherroepelijk geworden. Bovendien heeft de commissie bij haar controle van die uitslag geen onregelmatigheden kunnen vaststellen die aanleiding zouden kunnen geven de rechtmatigheid van de uitslag in twijfel te trekken. Deze conclusie, vervat in haar Verslag aan de Kamer, is ook door de Kamer aanvaard.

Hoogachtend,
de griffier van de commissie voor het onderzoek van de Geloofsbrieven,

F.M.J. Hendrickx

**Tweede Kamer der Staten-Generaal
Postbus 20018
2500 EA Den Haag**

**T. 070-3182211
E.**